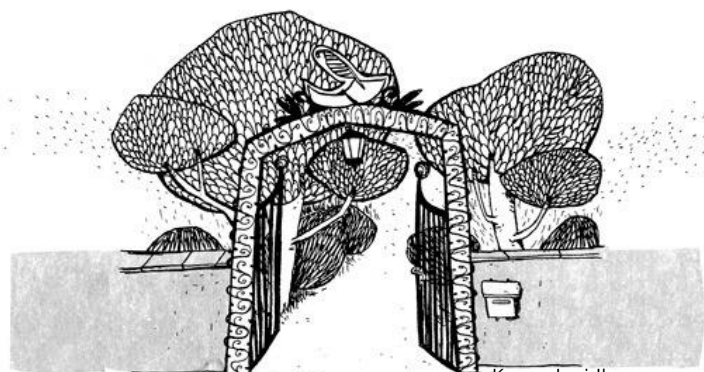

Pirkanmaan lukudiplomi

syksy 2017

Lukion ja ammattioppilaitosten
lukudiplomikirjat ja -tehtävät

Kuva: Jani Ikonen

diplomin suorittajan nimi ja luokka

Pirkanmaan lukudiplomi

Ohjeita lukion ja ammattioppilaitosten
lukudiplomien suorittajalle

Lukion ja ammattioppilaitosten lukudiplomia varten luetaan 12 kirjaa koko opiskeluajan kuluessa. Valitse kirjoja mahdollisimman edustavasti eri kokonaisuuksista. Sovi opettajan kanssa omista valinnoistasi etukäteen. Voit sisällyttää valikoimaan kirjoja, jotka kuuluvat koulun opetussuunnitelmaan. Voit myös sovitusti lukea muita kirjoja ja muiden kirjailijoiden kirjoja kuin listassa mainitut.

Keskustele opettajan kanssa myös kirjoihin liittyvien tehtävien määrästä ja laajuudesta. Pääsääntöisesti yhdestä luetusta kirjasta tehdään yksi tehtävä. On myös mahdollista vertailla kirjoja tai muuten yhdistää useampi kirja samaan tehtävään. Valitse mieluummin erilaisia tehtäviä. Enintään puolet tehtävistä voi suorittaa suullisesti. Tehtävät löytyvät kirjallisuuden lopusta ja tulostettavasta pdf-tiedostosta.

Diplomitodistuksen saat, kun olet lukenut kaikki 12 teosta ja osoittanut tuntevasi niiden sisällön opettajan kanssa sovitulla tavalla.

(P) = Pirkanmaalainen kirjailija

Lukudiplomien suoritusajaksi on

_____ - _____.

lukion ja ammattioppilaitosten lukudiplomikirjat

Sarjakuvia ja kuvakirjoja

AHONEN, Lauri
Pikku närhi (sarjakuva)

DELISLE, Guy
Shenzhen TAI muu tekijän matkasarjakuva (sarjakuva)

ERMILÄ, Suvi (P)
Hauho (sarjakuva)

HOLE, Stian
Hermannin salaisuus (kuvakirja)

KUBERT, Joe
Faksi Sarajevosta (sarjakuva)

KUMMU, Essi
Harjoituspusuja (kuvakirja)

LINDEBERG, Minna
Aimo ja Unto (kuvakirja)

MATILAINEN, Jesse
Suomen suurin kommunisti (sarjakuva)

MIELONEN, Tero
Otsonipäiväkirjat (sarjakuva)

MOISSEINEN, Hanneriina
Isä TAI Kannas (sarjakuva)

MOORE, Alan
V niin kuin verikosto (sarjakuva)

NIEMINEN, Emmi (P)
Vihan ja inhon internet (sarjakuva)

PIRINEN, Ville (P)
Yhesti yhes paikas 1-3 TAI muu sarjan osa (sarjakuva)

RIKKINÄISEN mielen kuvat
Toimittanut Apila Pepita Miettinen (sarjakuva)

STARK, UIF
Ennen näkymättömiä eläimiä (runokuvakirja)

TAKALO, Tiitu (P)
Minä, Mikko ja Annikki (sarjakuva)

TIETÄVÄINEN, Ville
Näkymättömät kädet (sarjakuva)

Kotimaista nykyproosaa

BAGGE, Tapani
Alligaattori, selkoromaani

BLASIM, Hassan (P)
Irakin purkkajeesus (lyhytproosaa) TAI Vapaudenaukion mielipuoli
(lyhytproosaa)

HAKALAHTI, Niina (P)
Sydänystävä

HAVASTE, Paula:
Tuulen vihat TAI muu sarja osa

HENRIKSSON, Saara (P)
Syyskuun jumalat

HIRVONEN, Elina
Kun aika loppuu

HOTAKAINEN, Kari
Juoksuhaudantie

ISOMÄKI, Risto
Haudattu uhka

ITKONEN, Juha
Anna minun rakastaa enemmän

ITÄRANTA, Emmi
Teemestarin kirja TAI Kudottujen kujien kaupunki

JÄÄSKELÄINEN, Pasi Ilmari
Väärän kissan päivä

KANTO, Anneli (P)
Verirusut TAI Lähtarit

KINNUNEN, Tommi
Neljäntienristeys

KROHN, Leena
Erehdys TAI Hotel Sapiens ja muita irrationaalisia kertomuksia
(lyhytproosaa)

KYTÖMÄKI, Anni (P)
Kultarinta TAI Kivitasku

LEINONEN, Anne
Metsän äiti TAI Viivamaalari

LUNDBERG, Ulla-Lena
Kuninkaan Anna TAI Kökarin Anna

MURTUMIA maisemassa (P)
Toimittanut J. S. Meresmaa (lyhytproosaa)

NIEMI, Juuli
Et kävele yksin

NOUSIAINEN, Miika
Vadelmavenepakolainen

OKSANEN, Sofi
Puhdistus

PUIKKONEN, Emma
Eurooppalaiset unet

PULKKINEN, Riikka
Paras mahdollinen maailma TAI Totta

SADAN vuoden unet – satuja aikuisille (lyhytproosaa)

SAINIO, Ari
Pimeyden tango, selkomukautus Reijo Mäen samannimisestä dekkarista

SINISALO, Johanna (P)
Auringon ydin

STATOVCI, Pajtim
Kissani Jugoslavia

TAMMINEN, Petri
Suomen historia (lyhytproosaa)

TURUNEN, Saara
Rakkautenhirviö

WARIS, Helena
Linnunsitoja

Kansainvälistä nykyproosaa

ADICHIE, Chimamanda Ngozi
Purppuranpunainen hibiskus

ATWOOD, Margaret
Orjattaresi

BACKMAN, Fredrik
Kiekkokaupunki

BULAWAYO, NoViolet
Me tarvitaan uudet nimet

CLEAVE, Chris
Little Been tarina

CLINE, Emma
Työt

CLINE, Ernest
Ready player one

GAVALDA, Anna
Parempaa elämää

GEDA, Fabio
Krokotiilimeri

GLUHOVSKI, Dmitri
Metro 2033

GREEN, John
Kilpikonnan kuorella

HOSSEINI, Khaled
Tuhat loistavaa aurinkoa TAI Leijapoika

HØEG, Peter
Susanin vaikutus

ISHIGURO, Kazuo
Menneen maailman maalari

IVEY, Eowyn
Lumilapsi

KERANGAL, Maylis de
Haudataan kuolleet, paikkaillaan elävät

MAALOUF, Amin
Samarkand

MAGEE, Audrey
Sopimus

MCEWAN, Ian
Pähkinänkuori

MORAN, Caitlin
Näin minusta tuli tyttö

MORRISON, Toni
Luoja lasta auttakoon

MURAKAMI, Haruki
Norwegian wood TAI Miehiä ilman naisia (lyhytproosaa)

PÉREZ-REVERTE, Arturo
Kärsivällinen tarkka-ampuja

PETTERSEN, Siri
Odininlapsi TAI muu sarjan osa

RIGGS, Ransom
Neiti Peregrinen koti eriskummallisille lapsille

SMITH, Zadie
Swing time

WINMAN, Sarah
Kani nimeltä Jumala

ÖRKENY, Istvan
100 minuuttinovellia (lyhytproosaa)

Klassikoita Suomesta

AHO, Juhani
Rautatie

JANSSON, Tove
Kesäkirja TAI Bulevardi ja muita kirjoituksia (lyhytproosaa)

JOTUNI, Maria
Nähdä ja sanoa (lyhytproosaa)

KALLAS, Aino
Sudenmorsian

LINNA, Väinö (P)
Tuntematon sotilas TAI Täällä Pohjantähden alla 1

SILLANPÄÄ, F. E. (P)
Ihmisiä suviyössä

WALTARI, Mika
Sinuhe, egyptiläinen

Klassikoita muualta

AUSTEN, Jane
Ylpeys ja ennakkoluulo

CAMUS, Albert
Sivullinen

CARVER, Raymond
Mistä puhumme kun puhumme rakkaudesta (lyhytproosaa)

DOSTOJEVSKI, F. M.
Rikos ja rangaistus

DURAS, Marguerite
Rakastaja

HUXLEY, Aldous
Uljas uusi maailma

KEROUAC, Jack
Matkalla

LE GUIN, Ursula K.
Ikuisen hämärän maa

ORWELL, George
Eläinten vallankumous TAI Vuonna 1984

TUHAT ja yksi yötä
Toimittanut Jaakko Hämeen-Anttila

Kotimaista ja kansainvälistä lyriikkaa

AHTI, Risto (P)
Lentäviä kukkia

HAASJOKI, Pauliina
Planeetta

PLATH, Sylvia
Sanantuojat

REKOLA, Mirkka (P)
Vesi on maailman muisti

RYÖKAN
Suuri hupsu

SAARIKOSKI, Pentti
Jokin Tiarnia-sarjan teoksista

SANTANEN, Eino
Tekniikan maailmat

SUSILUOTO, Salla
Ariadne

SZYMBORSKA, Wisława
Täällä

SÖDERGRAN, Edith
Runoja

Kotimaista ja kansainvälistä draamaa

BECKETT, Samuel
Godota odottaessa

CANTH, Minna
Työmiehen vaimo TAI Anna Liisa

HURME, Juha (P)
Muuttomiehet

PELTOLA, Sirkku (P)
Tyttö ja varis

RUOHONEN, Laura
Luolasto

SHAKESPEARE, William
Hamlet

TSEHOV, Anton
Lokki TAI muu kokoelman näytelmä

Lukion ja ammattioppilaitosten tehtävät

1. Kirjoita samaa tyyliä tavoitellen teksti siitä, mitä on tapahtunut ennen teoksen alkua ja lopun jälkeen tai kirjoita erilainen loppu.
2. Ota selvää historiallisista tapahtumista, joihin kirjan tapahtumat liittyvät. Mihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin kirja viittaa tai ottaa jopa kantaa?
3. Valitse listalta kaksi kirjaa, joissa on temaattista, juonellista tai muuta yhtäläisyyttä. Vertaile teeman käsittelytapaa ja juonellisia ratkaisuja.
4. Katso kirjan elokuvaversio ja pohdi kirjallisen ja elokuvallisen esitystavan eroja.
5. Jos olisit elokuvaohjaaja ja tekisit kirjasta elokuvan, minkälaisen elokuvan tekisit? – Kirjaa muistiin suunnitelmasi: henkilövalintoja, dialogia, kohtauksia, tapahtumapaikkoja, kuvakulmia, taustamusiiikkia, äänimaisemaa, värejä, tunnelmia, valaistusta, erikoistehosteita, puvustusta.
6. Kirjoita essee kirjasta. Käytä apunasi koulun kirjallisuuskurssin ohjeita.
7. Kirjoita lukemasi sarjakuva-albumi novellin muotoon.
8. Tutustu kirjailijan kotisivuihin. Vertaa lukemaasi teosta muihin esiteltymiin teoksiin. Millainen paikka lukemallasi teoksella on kirjailijan tuotannossa?
9. Tee kirjan käännekohdasta tai muusta juonen kannalta tärkeästä kohdasta maalaus, piirustus, valokuvakollaasi, video tai sarjakuva (enintään kymmenen ruutua).
10. Tee lavastussuunnitelma näytelmään.
11. Kirjoita arvostelu kirjasta oikeaan tai kuvitteelliseen lehteen tai verkkosivustolle. Lehti voi olla verkkolehti, koulun lehti tai Lukufiilis, Kirjasammon sivusto tai esimerkiksi PIKI/TOKI-kirjastojen verkkosivusto.
12. Millainen kertoja teoksessa on? Mitkä muut kertojaratkaisut sopisivat teokseen? Vaihda minäkertoja kolmannen persoonan kertojaan tai toisinpäin ja kirjoita teoksen yksi luku toisella kerrontatekniikalla.
13. Valitse käännöskirja, jonka alkuperäiskieltä osaat. Etsi kirjan alkuperäinen versio ja vertaile käännöstä siihen. Voit tarkastella käännöstä kokonaisuutena tai vain valittuja kohtia. Mikä on onnistunutta, mikä vähemmän onnistunutta?
14. Pidä lukupäiväkirjaa tai blogia. Kirjaa ylös kirjan herättämiä omia ajatuksia ja tunnelmia.
15. Tutustu lukemaasi kirjaa koskevaan keskusteluun verkossa, esimerkiksi kirjallisuusblogeissa, Kirjasammon sivulla tai verkkokirjastojen sivuilla ja kirjaa ylös keskustelun pääkohdat. Pohdi, ketkä ovat kirjoittaneet kirjasta ja missä roolissa. Voit verrata tekstejä myös kustantajan tekemään esittelyyn kirjasta.
16. Valitse neljä runoa lukemastasi kokoelmasta. Mieti niiden tunnelmaa. Mitkä värit ja minkälainen musiikki kuvaisivat parhaiten tunnelmaa? Valitse tuntemiasi sävelmiä tai sävellä itse tai piirrä runojen tunnelmaan sopiva kuva.

17. Etsi lukemastasi runokokoelmasta kolme erilaista runoa. Miksi ne eroavat toisistaan? Miten ne kuvastavat runokokoelman tematiikkaa?
18. Kirjoita runo, joka sopisi tyyllillisesti tai temaattisesti lukemasi runokokoelmaan.
19. Esittele etsimiesi tietojen ja lukemasi kirjan perusteella joku paikallinen kirjailija muille. Pirkanmaalaiset kirjailijat on merkitty kirjalistaan P-kirjaimella. Voit myös valita jonkun listan ulkopuolisen paikallisen kirjailijan.
20. Pohdi, miten kuva ja teksti täydentävät toisiaan lukemassasi kuvakirjassa.
21. Valitse kaksi kuvakirjaa ja vertaile rakkaus-teeman käsittelyä kuvan ja sanan tasolla.
22. Lue kaksi eri genreä edustavaa teosta ja vertaile, miten niissä kuvataan lapsuutta.
23. Mieti oma tehtävä ja esittele lukemasi kirja opettajalle sen avulla.

Pari- ja ryhmätehtävät

24. Järjestäkää muiden diplominsuorittajien kanssa lukupiiri ja keskustelkaa lukemistanne kirjoista. Voitte valita yhteisen teeman, esimerkiksi "Ihmisen ympäristöt" tai "Kertojan minäkuva" lukemassani kirjassa.
25. Kun olette lukeneet saman kirjan: Valmistelkaa lukemastanne kirjasta esitys. Voitte esittää yhden kohtauksen kirjasta tai tehdä esimerkiksi koko kirjaa esittelevän lukuvinkin. Esittely voi olla myös video tai kuvakollaasi.
26. Kun olette lukeneet saman kirjan: Muuttakaa kirja yhdessä toiseen muotoon. Tehkää runokirjasta kertomus, sarjakuvasta runoja, romaanista elokuva- tai näytelmäkirjoitus. Esitelkää lopputulos luokalle.
27. Kun olette lukeneet eri kirjan: Järjestäkää väittely. Väittelyssä yrität vakuuttaa parin siitä, että sinun lukemasi kirja on parempi. Pohdi argumentteja oman kirjasi puolesta. Voitte väitellä ryhmän edessä ja muut arvioivat, kumpi oli vakuuttavampi, tai kirjoittaa väittelyn paperille.
28. Kun olette lukeneet eri kirjan: Yhdistäkää kirjojenne tarinat uudeksi kertomukseksi. Mitä eri kirjojen henkilöt voisivat tehdä yhdessä? Missä he kohtaisivat? Mitä voisi tapahtua? Tehkää tarina, video, kuvakertomus tai muu esitys ryhmälle.

Suoritusmerkinnät

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Suoritusmerkinnät

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Suoritusmerkinnät

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Suoritusmerkinnät

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____

Kirjailija: _____

Kirja: _____

Tehtävän numero: ____ Hyväksyjä: _____